

2011 жылда 30-чу августу солуу кюнне санауу юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Муслиманларыны дин управленисыны тилеги бла эмда Ораза байрам бла байламлы бегим этеме:

1. 2011 жылда 30-чу августу Къабарты-Малкъар Республикада солуу кюнне санагъу.

2. Буказ официалъный халда басманланган кюнде кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ Нальчик шахар, 2011 жылда 25-чи августа, №129-УП

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну БУЙРУГУ

2011 жылда 19-чу августа №044-рп

Республиканы аш-азыкъ жаны бла къоркъуусулугъ эмда болганын дайым да билп турму эмда аны бла байламлы ишлен алгандан белгилер, эл молк продукцияны, сырьёну эмда аш-азыкъны баш тюрлолерине кере прогноз аш-азыкъ балансыны дайым да къуар муратла:

1. Быллай ведомствала аралы иши къуаум къуаргъа: Эркенов Т.Х. «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Пресдаветелини орунбасары (ведомствала аралы иши къуауму башчысы)

Афахокова К.М. - Къырал статистиканы федеральнй службасыны Къабарты-Малкъар Республикада территориялы органы башчысыны орунбасары (ыразылыгына кере)

Богагъыра П.М. - «Къабарты-Малкъар Республикада Стандартизацияны метрологияны бла сынауланы къырал регион арасы» федеральнй бюджет учуреджианы директоруну орунбасары (ыразылыгына кере)

Гайдалы А.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы саяси ишлер министрлини орунбасары Къабарты-Малкъар Республиканы Салукъ сакълау министрствосуну халкъгъа багъуу-профилактика болушукъ беруюню департаментини башчысы

Голоцалы Н.С. - Къабарты-Малкъар Республиканы уруну эмда социальнй айнагъу министрлини башчысы

Кереев М.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнытуу эм сатуу-алуу министрлини орунбасары Къабарты-Малкъар Республиканы Экономиканы айнытуу эм сатуу-алуу министрствосуну гитче-предпринимательствого болушукъ этуюню департаментини башчысы

Ковок К.В. - Къабарты-Малкъар Республиканы эл молк министрлини орунбасары (ведомствала аралы иши къуауму секретары)

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Пресдаветели И.ГЕРТЕР

Брифинг

Эки районда да аманлыкъла азайгъандыла

КъМР-де Ич ишлен министрствосунда бу кюнде болган брифинге Россейни МВД-сны Лескен эмда Эбрус районлада бѐломлерини таматарла полицияны полковниги Роман Хамбазоров бла озияны полковниги Батталаны Муслим жылына болган жети айында тилген ишлен юсеринде билдиргендиле.

«Бизни жерибиз, дегенди Роман Хамбазоров, он район бир бир чекде болганын эмда бир къуам элле уа арадан бек узакъ да болганыны себепли ишибиз башхалдан къыйынракъды эмда жуупалды десем, ъторюк болмаз. Аны аныгъал, бѐломлю къуулуучулары Россей Федерацияны законна хер ишлейдиле, районны эмда республиканы жерине терорист къууула киреберине бек сакъдыла, аманлыкъларыны ачыкълауу эм тинтиле бардыруну игилендирге итиндиле.

Андан ары ол быллай шартла келтиргенди:отчѐт кезину ичине да районда аманлыкъ ише 46,3 проценте азайгъандыла, ол санда экономика аманлыкъла 39,8 проценте. Налогу бла байламлы хыйаллыкъла уа ахыры бла да тилгендиле. Мурдарлыкъларыны саны 66,7 проценте тошген

Ахыры 2-чи бетиде.

Хазырлангъу Программа кенгди, сейирди, жарыкъды

Къабарты-Малкъарны къыралыгыны 90-жыллыгыны байрамна республика алгъаракъладан окъуна хазырлангъу башлангъан эди. Августда туугъан жерибизни тарыхна, культурана, адет-тѐрелерине аталган хроникалы, документли эмда суратлау фильмлени фестивалы бардырылгъанды. «Мени Ата журтум былайдан башланады» деген китап-сурат кѐрмюч болганды.

Республиканы къыралыгыны 90-жыллыгы, Билими кюню да бир кюнне тошгенине себепли 1-чи сентябрде Сабийлени бла жаш адамланы чыгъармачылыкълары республикалы къаласыны аллында майданда сабийлеге театр халда къуарлгъан байрам къуарылгъанды. Битеу школлада уа ачыкъ

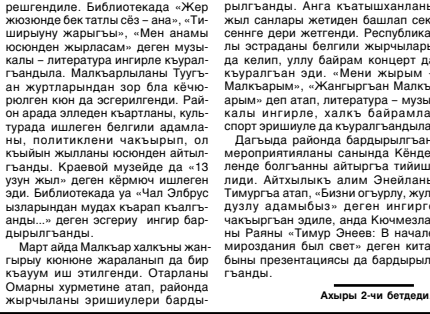
Шуѐхлукъну, адеплиликни эмда патриотлукъну сингдире

Эбрус районда кѐн миллелени келечилери жашагъанлары себепли бир бирге тѐзмоллокъни, хурмет этуюню магъанасы бек уулууду. Культура жаны бла политиканы къуар, бурундан келген одет – тѐрелени сакълап, жаматуаны патриот сезимин ъсдорюп, адамланы чыгъармачылыкълары кѐллерин охчаныны уулу магъанасы барды.

Жашау кеси кѐргозгенди бу жаны бла райондагы культура учуреджиленины сынаулары уулу болганын. 2011 жылны биринчи жарыминда да торлю – торлю мероприятиялары бардырып, ол хайрыны ътгенди. Бир белгили дата неда байрам белгиленимей къалмагъанды. Ол да бу сферда ишлендени бирик профсоюзмаксималери, ишлерине сыймаксималери эмда иш кѐллолюкери ючюндю.

Жангы жылдан сора сабийлени каникулларыны кезюнеде бла солуу кюнде культура кюнде, той – оюн къуарлап, жаш тѐлге аталган мероприятияла бардырылып тургъандыла. Эбрусуну бышындан немисли байракъны алып аталарны жоралал, краеведенди музейде «Ата ботоме бой салмай тургъандыла» деген ат бла экспозиция ачылгъан эди. Ата журтну къорууу лагъанлы байрамна да «Биз халкъны аскерибиз» деген кѐрмюч анылап, «Ата журтну къорууу этеме» атлы концерт бла дискотека, «Хайдагъыз, жашла!» деген тамата класснаы араларында эришуле да бардырылгъандыла.

Тишируулары халкъла аралы конлерин да аруу ътдюрюрге кю

Ахыры 2-чи бетиде.

Къыралда – дуняда кыралда – дуняда

Къырал Думагъа кандидатланы кѐргѐзтюу бошалганды «Единая Россия» политика партия 4-чю декабрде болушукъ Къырал Думагъа депутатланы айыруула кандидатланы кѐргѐзтюу бошагъанды. 200 чакълы бир адам бир айны ичинде тѐбен палатагъа 6-чы чакъырылуунда башчы партиязы къвалы болганын кѐргѐзталыкъ членлери сайлагъандыла.

Бу жол партиязы лидери, Правительствоуну Пресдаветели Владимир Путинни башламчылыгы бла едоросланы айыруу тизмелери Битеурессей халкъ фронтуну тизи къатышыуула жарыштырылгъанды. Тизме болган 600 жерге 4,7 минден аслам адам даулашгандыла. Аланы 58 проценти Битеурессей халкъ фронтуну келечилеридиле, 6 проценти кесери кесерин кѐргѐзтендиле, 36 проценти а – политика партиязы.

Жамауат структуралына, не аз да айтханда, партиязы тизмеледе тѐрден бирин бериге айтхандыле. Федеральнй «Единая Россия» ахыр жыйылуунда Путин партиязы член болмагъан кандидатла андан да кѐп болушукъла, дегенди. «Биз тобиешуулерибизни биринде айтхандык, бизни тизмелерибизге, не аздан айтханда, партиязыла болмагъан, Битеурессей халкъ фронт кѐргѐзген кандидатладан 150-сим къошарыкъбыз», - дегенди премьер министр.

Халкъны кѐбейтигиз, дейиле. Пошвада бир жолгъа 3 мин поезд жерлеринден тепеий тохтагъандыла. Темир жоллада ишленген иш халкъ жашау этерге жетишмейди деп даулайдыла, аллай забастовкала этип. Къыралны башха экономика бѐломлеринде ишленгенге да алагъа къошулуургъа хазырлыкълары билдиргендиле.

Халкъ къатышыууна аманайды Сирянда оппозиционерлени бла кыралны кон структураларыны арагъарыла баргъан сѐрмешени кезюлеринде 2000-ден аслам адам ътгенди. Халкъ къыралны оюнуларындан да, оппозиционерден да мамыр адамлагъа быллай къыйынлыкълары келтирген турдахлыкълары, урушны къоюгъу деп даулайды. Граждан уруш башланса, алайсык да факъра жашаубуз ботонда къыйын болушукъ, кѐп къан тѐгюлюкю, дейди.

Басмагъа ХУЧИНАЛАНЫ Ануар хазырлагъанды.

Жангылыкълар

Эригуулукъге жер табылмас

Эбрус районда Къабарты-Малкъарны къыралыгыны 90-жыллыгы бла байламлы бир талай байрам мероприяте болушукъ. Алгъа районну битеу школларында линейкала ътеркидиле, ызы бла сабийлеге «Мени республикам» деген темагъа ачыкъ дерсле бардырылгъандыла. Сойгъенле Культура дворецде КъМР-ни художниклери «Туугъан жеримде» деген темагъа жораланган суратларыны кѐрмючлерине къаралгъандыла.

Андан сора, дворецни майданында «Жашна мени Къабарты-Малкъарым» деген байрам болушукъ. Аны программасына районну артистлери да къатышып, улуу концерт, конкурсла, оюнла кирдиликле. Тырнауузу «Солнышко» паркында сагъат ондан алтыгъа дери сабийле гылауучаларда халкъсыз учалыкълыла.

Ара библиотека системаны ишчилери ол кюн «Бийик таулары бла терк суулары жери», «Республика, сени боюнгою кюнюгъ кѐп торсюнюлдю» деген темагъа литература-музыка ингрле бла тобиешууле къуар муратлыдыла. Дагъында ара библиотека системаны битеу филиалларында «Тарыхны жолу бла», «Къабарты-Малкъар-Россейни ъхтемилиги» деген темагъа дерсле ътеркидиле.

Алиса ТАРИМ, Эбрус районну жер-жерли администрациясыны прес-секретары.

Инна КУЖЕВА, КъМР-ни Билим берюу эм итиму министрствосуну прес-службасы.

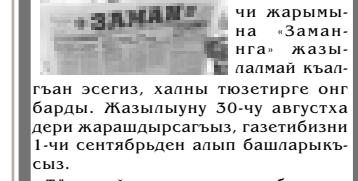
АПК

Льгота кредитлени хайырлана

Тѐрт районну Красносельское элинде жашагъанла асламысыла эл молк производство бла корешиле, бек алгъа жерчиликни продукцияны чыгарууу бла. Бу бѐлом молк жорютоюне билдире тюрлолерини арасында 70 проценти тутайды, деп билдиргенди бизге эли администрациясында.

Бу секторда бек жерни арендаторла аладыла эм ала тахта кѐтегеле ъсдорюню сайлагъандыла. Бир-бирле жылгъа эки жер тирлик жайгъанларын айтсак, аланы ишери бек хайырлыды. Файдалы ишлеу эм шындоюлю ачы технологияны хайырлануу алгъа юйор бюджетлерин иги да толтура барыргъа ахшы себеплик этеди.

Быйылгъы сезонда «Опнтное» сынау станцияны кѐрмючлери да игилди. Анда мизреулюк битимлени хар гектарыны тирликлиги орта эсеп бла 45 центнер болганды. Малчыла да арха къалмайдыла. Бѐломю продукциясын чыгарууу бла барды молклерине болгъанла эм сот-товар фермала корешиле. Малчылыкълары айнытмуура уа лгота кредитле бек болушукъла.

Хурметли жамауат! Бир тюрлю сылтаула бла сиз 2011 жылны экинчи жарымына «Заманнга» жазылырла алмай къалгъангъа эсигиз, халны тозетирге онг барды. Жазылууну 30-чу августха дери жарашдырагъыз, газетибизни 1-чи сентябрден алып башлаарыкъсыз.

Тѐрт айгъа жазылууну багъасы 237 сом 40 капекди.

«Заман» газетини редколлегиясы.

Бизни индексибиз - 51532

Якубуну тепсегенине кырал ташчы ърге 2 бет | Водомствонда къырал экзаменлени бардырырга эркинликлерин сыйыргъа кюрешедиле 2 бет | Документле 3-4 бетле | Келир ыйыкъго TV-ны бла радиону программалары 7-8 бетле

Кыргыздын кыраалыгынын 90 жылдыгына

Якүбнү тепсегенине кырал башчы өрге туруп кырагаңды

Кыраары-Малкыларда биринчи ансамбль кысачан, не заманда кыралды кырап жана, андан биринчи башчыны ким болгондугу, жашаны, кызыланы аманат тепсеге койгондону атына атуу каалайды? Ол соруларга жоуп изил, Вольный Аулда жашаган, теге кыраууга биринчи кырадан теге тиги кыраага келген Жанауя Пакунова кыра болгон эди.

Ол биринчеге тепсеген жашаны, кызыланы да танып-билген эсегери эди. Сөз алачы жайындары, мурагерлерин айтып-көрсөткөн жерден барганда уу, теге атып, бирде жыламыктарга келип, бирде уу, көзү айтып айтканда, келген бери келми турган багыты адамды алдына чыгып кыраганча, бети жа-

Аслангерий Аталиков.

ганды. Көпчүнчөлүктөн келгенден сора да, ары кыраптып, анда тепсеп турганды. Ол жылда ансамбльди баш бөлөтөместери Юрий Гальперин эди. Харч Додурев, Аслангерий Аталиков баш бирге Мунай ага болушканды.

Арда кеси да көп жыллыны Кыраары-Малкыны тепсеп кыраууну баш бөлөтөместери болуп турганды. «Балкарыны» кырауу анданан бири. Кеси өмүрүндө Ул-башланы Мунай жоозлоо кырааны, жашны тепсеп аруу дунясы кыра шатырай этип, кесин бир за-

Суратта (солдон оңго): олтурганна - Аталиков Магоматхан, Теукаланы Исмайыл, Ул-башланы Мунай, экинчи тизмеде - дауурбасы Арон Иссаков, сыбызгычы Тахануи Ашууров, кырауучу Хаска Алхасов; үчүнчү тизмеде - Аминат Нагаева, Жанауя Аталикова, Галина Ефремова, Надежда Дабцова, Жантурган Гучапов, Аслангерий Аталиков, Берман Шаваев, Датчианы Хамит, Исая Рафалов, Мурат Болгов. Сурат 1934 жылда алынганды.

рый, иги кесек напар айтаңды эди.

1931 жылда жаш башында Вольный Аулду школуну орто бөлгү ачып чыраагы өң кичи келгенде. Ала, тамта кыраган окуучулардын тепсепти, жараткандарына уу: «Сиз тамбала Ленинни окуу шакаркына келгиз», - дейди. Ол санда бизге жанары айтаң оңтөрктүлүк кыраган да болды.

Кыраары айткандан бири Кыяубуну Махайяны жашы Жакуб эди. Ол бу тегерекиде элени школларында болуп, башында айтаңбына, кеси ушакта сабилден тепсеп кырауу кырады. Аны аларында малкыларга, чоңойтолго, кыраартыла, бир догерди, бир немисти кыра да болды.

манда да жореккеринден кетмезча сойдоргонди.

Теукаланы Исмайылны коосунда жашаган айтаңды уу, ол да кес жашай кыраууну аты ансамбльде. Негерлерден биринден алга кырамай тепсеп турганды. Урушну заманында лётчик-строитель эди. Көп өрмөшлөдө чыны кишилик иргезилтип, орденге, май-дармагына тийиш болгонды.

Уруштан сора Кыяубунустанда жашаганды. Андан кайтхандан сора бир кырауу заманы Аслангерий Аталиков баш профсоюзданы ансамбльдеринде ишлеп, жаш адамды тепсеп койротт турганды. Арда Нальчикши шахар маршруттары биринде автобус жоуруттанды.

Урушда, көпчүнчөлүктө да көп кырауулук сыйнап кырагхандан сора да көп ала тегерлерин табып, ала баш баймылык жоурутот тебиргенди. Айыл Кетинчи иге дери алау унутмаганды, койгерине барып, жокулар турушканды.

1935 жылда Пятигорскте берилген патефонуну санаиды, көп жыллы аны сактап да турганды.

Асангерий Аталиков баш кырауу, сабилдери да болуп, иги кесек заман бирге жашаганды. Аны кызылары Зоя атакын, анысыны ызларын сайлаганды. «Кабардинка» ансамбльде оңок жөн тепсегенди.

Асангерий бек атылгылык тепсеуонеринден бири бизынтылы жаш Датчианы Хамит эди. Узун бойу, чырайлы жаш, чыгып, аяк оюнуп башлаганды, адамла солуктарын тыйып кыраганды. Көп кере кырауу аны жаңгыдан кырагына да чакырганды. Хамит көпчүнчөлүктөн кырагхандан сора Бызанында жашап турганды.

Адамдан сора да, Якубуну биринчеге сохтаганды тапуу жала Теукаланы Окүбуну жашы Исмайыл, Ул-башланы Исмайылны жашы Мунай эди. Ахыргыны коосунда көп кере айтыла турганды. Энтта бир кырауу затына эгесе сарайлы. Ол ансамбльде 9-9 жылдыгында тепсеп башлаганды. Бек уста солистерден бирине санал-

Эки районда да аманлыкча азайгандыла

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Ахырында кеси башчылык этген болмо кырауулар ишлеринде бола туруучу кемчилдени кетерип, право нызамны саклау жаны бля иши игилendirir ючюнд, мындан ары да кырауулардан келгени аммазлыкларына ышандырганды.

Батталаны Муслим да Эл-брус районда да аманлык ише 22 проценттен аз болганларын айтханды эмда аны сылтауну КТО-ну кийрилгенде көргөндү. Аны бля бирге бийонгөн 82 аманлык иш ачыкланганын, алыкча да 104 -чю уу ачыкланмай турганыларын да жашыр-гыанды.

Муслим айтханды кыра, кыа-ты мадарада кесерини кайрылы-лыкларын кйргөзгөндү: федералыны илеуде болган алы аманлыкчы тугулганды, торлю-торлю наркотиктен 836 граммы сыйрылганды, урунган эки автомашна та-былганды, бөөвикле болуш-кан сегизулен жуупча тартыл-гыланды, сегиз банди да елю-рогленди, ол санда федералы-ный илеуде болган концертен да Сауутта букчуруулган са-сет жүр ачыкланганды, сегиз жуа жарашдырылган бир па-боратория бля блиндж жокь этилгенди.

Батта улу районда акылыба-

Шуехлукну, адеплиликни эмда патриотлукну сингдире

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Аны адам улуну космохса чыгууну 50-жылгына жо-ралаганды. Ары республика-да белгили адамла, алиме да келген эдиле. Районда Хорлан-ны Кюнеме да жаркык тебеген-ди. Урушну ветеранлары бля ушакла бардырып, позияны ингилтерли, митингле, «Жигит-лики жоллары бля» деген бай-рам концерте да болганды.

Районун администрациясы жаш телию полита бөлүм бля бирге жаш адамга, 14 жыл-лары жеткенге, паспортларын жаркык халда берген тебеге ай-рып берилганды. Эрттен бел-лиги «Салам» милет тепсуу а-

нине, Жерни халкыла аралы кю-неме, Юйорню кюнеме, Чеки-лени кюнеме, Сабилийны ко-руулаганды. Көп болмай кырауулар коллектив - «Авар-ель» да коюло аты ишыл-ки болганды.

Жай солгу кюне ахырына жете келелиди. Көп бармай школуну, дерсперне жоуруп, сайлаган усталыкларына юй-ренли да башларыкыдыла. Алай бля райондагы творче-ство коллективте, ишлерин башлап, карауучуланы да жан-гыдан кырауулык мероприя-тыларна чакырылдыла.

ТЕМИРЛАНЫ АНАТОЛИИ.

БИЛИМ БЕРИУНУ ЭМ ИЛМУНУ МИНИСТЕРСТВОСУ ЭГЭ-НИ БЕРЕДИ

Ведомстводан кырал экзаменлени бардырырга эркинликтерин сыйырырга кюреседиле

Жуук кезиде Билим берилуу эм илмуну министрствоу ЭГЭ-ни бардыруу эркинлигин тас тежик-ди энци экзаменлени берүү кампаниени энци халда кыраууланг аттестациянаучу агентствосы барды-лыкды. Алай предложеме Президенти Администрациясынын башчысы Сергей Нарышкинни предвостваликти этию бля барды-рылган, кырал экзаменлени бардырууну игилendirirгеге деп кыраууланг комиссияны жайлы-унда этилденди. Кенгеше кы-ташханылары оюмларына кере, окуучулары билимдерин тинти билги берген ведомствола кы-ташмай бардырылырга керекчи-ле, кез дегенде ала бз ишлерне багыны кесерипте тал келген берилдикле да аны ючюнд.

Окуучулары башы жаңгылык-ла да сактайдыла: ЭГЭ кырауу-лыклары бля эки торло болуш-канды. Андан сора да, аман аттес-тада орталык балланы да эсеп-терилдик.

Кенгеше баш тема - ЭГЭ-ни тюз ниетли эм ачык кылаачы этерге болугуу эди. Бийик экзаменлени бардыруу кампани кеп дауулаша та дурдуганды. Сөз ючюнд, Москва да МОТИП студенттерин аби-турнелете ючюнд математикадан экзамен бергерлери ючюн тут-жандыла. Андан сора да, битеу Рос-сойда окуучула белгилги Интер-нет-сайта заданиялары биригую-лукте этил, аланы керек болган-ланы мобильной телефонорына жиберип, жаш алып тургандына.

таматыла Темиржанланы Махти, предприниматель Моксаланы Руслан, «Чирик көп» турбазаны директору Сарбаланы Бахутдин хар жыны бля да себелки эткенди. Синаулу фармацевт Мок-саланы Мариам, гвиозин Умарланы Париса бери келгенлени жумушларын тынгыте этерге кюреше-диле.

СУРАТЛАДА (солдон оңго): Моксаланы Мари-ям, Умарланы Париса; жаңгы атыла.

Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Сансызлык хата сынатыр

Бюгонюкдө адамла бек уллу проблемга неми санай-дыла? Сабийлени наркомания-га берилгендеринми, ата-анасы кырагхан, аталары, аналары саудан экзюэкок сян-нагланланы жарсууларынын, оңганесе сабилийны жол-трансп-орт авариналада кыатуу тапхан-ларыны? Ала барсы да бир кийик жарсууу шартыдыла. Быллай социалыны кытын болум жаңгыс бирлеге келип кыламай, көпленни инжигтген-лей турары.

Кюн сайын жолда жауу кетип барганыла, орманда ойнай тур-ганыла неда ата-аналары бля узак жоючулукудан кыай-тып келе кылаай бир сабиийи жашаулары зоюледди. Ол а юйорлеге, жамаатуу да уллу буушууда. Аварияларда кыяу табып, емюрлер сакталгык-сынап кынаайлагханыла уу санап санау кылуу жокуду.

Аны алайгылары ююсөндөн сагышы этсенг, жолда жоуруну жокуулар буюн сал-магхан, кесилден башталаны сан этмеген, уллу көпюююню кеф болмагхан, ички ички, неф болуп, рулга олутруван махсапсыз водителни көз ал-гыра келтиресе. Андан сора

жоюла жуюруй билмген, ке-сини былымсызлыгы бля башхалага кынайлык келти-риге угай демеген жауу адам-ланы эсинге тошоресе.

Автотранспортну саны жыл-дан жылга тохтаууса ёсөп бар-гыны хахды. Жолла, орманла автоюбилден толугула. Быллай болумда республиканы жолларында кюркуусулукну жалчытуу кытын борчпандан бирди. Биринчиден, сабиийге жолдо жоуруну жокууларыны юйретууно алагы гичи заман-ларындан башларга керекчи-сис унутурга жарамайды. Ол ишени этериле ата-анала бля ушак жоючулукдан кыай-тып келе кылаай бир сабиийи инспекторларыны башламчы-лыкларыны, кыайгырууларыны кылаай уллу магыналы-ны болганын да айтурга ке-рекчи.

Мен быллай шартны да эгесе салынуу тийишли кереме. Са-биеле көбюсунде жолда жоу-руну жокуулары билгеи не-неда эссизлик этти ачымайды-ла. ата-аналаны терпилеки-риден, хож кёлюююкюкри-нен папалха кыладыла. Бир-бирде гичичилик өз ата-анер-лары бля автомашинада кетип

турган жылда да экзаменге, бий-ликте, Рособнадзору контрол этию бля бардырылыкыдыла. Жаңгы даулашланы болдумаз ючюнд, комиссия бек керекли ма-дарганы кыраыл эттенди. Бек алга закондоктел халда тохташары-лыккыды ЭГЭ-ни бардырууга бу-зуклык эттени жууука тартуу. Шёндю экзаменлени берүү ведом-стволу методика актла бля барды-рылдыла. Келе турган жылда уа бузуклык этпеле угөлөной жуу-акча тартылгыкыдыла. «Кырауу адам этген жыйылгык»-деген ста-ты бля окуна да. Андан сора да, экзаменлени кезуинеде жамауат карауучланы саны да кёбийирик болуушарына келе болушкыдыла. Алай эсе да, бля кирген себелкик этерик торпору-ле. Уштакча, вузга киргер эркин-ликке, не аздан айтырды. Бир бири ызандан юж жыны ичинде олимпиядалага кыташханды-ла берилки болурда. Алай бля комиссияны членери олимпиада кымылдауу вузга кирер амал-дан окуурга итинген сабиийе-ни илеуно жокуу салыргга ити-не болурла.

Алай эсе да, ЭГЭ-де бир-бир торпоруле окуучуланы жашуу-лары окуна жегилетилдикчи-ле. Сөз ючюнд, кел турган жыл-да дерслеге кытайрып кыраг-и-нда, багыны азылтып кертир-илди. Респколада аспециячи комисиияны членери СССР-ни кези-юнде жоурутгон аманланы ай-ырлыргына - аттестатны шолкда ачыр беш жылды балларын эсеп-

Александр ЧЕРНЫХ, «Коммерсант» газетчын.